

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

پنجشنبه ۳۱ مارچ ۲۰۲

دوکتور نور احمد خالدی

هفت ماه حکومت امارت اسلامی طالبان

- ۱ هفت ماه حکومت امارت اسلامی طالبان.....
- ۲ موضوع بحث امشب ما.....
- ۲ اول- اوضاع کشور.....
- ۲ علل سقوط جمهوری اسلامی.....
- ۲ اوضاع اقتصادی کشور.....
- ۳ دوم- سیاستهای اجتماعی، فرهنگی، تعلیمی و اقتصادی طالبان در هفت ماه گذشته:.....
- ۳ عدم موجودیت خط مشی دولت امارت اسلامی.....
- ۴ دست آوردهای هفت ماهه طالبان کدامها اند:.....
- ۵ سوم- شیوه حکومتداری و ارگانهای قدرت دولتی امارت اسلامی طالبان:.....
- ۵ خلأ قانونی.....
- ۶ اساسات تفکر طالبانی.....
- ۶ چهارم- طالبان و کسب مشروعیت ملی و بین المللی.....
- ۷ شرایط جامعه جهانی.....
- ۸ پنجم- آینده افغانستان زیر حاکمیت طالبان.....
- ۸ موافقین و مخالفین دولت امارت اسلامی طالبان!.....

هموطنان گرامی سلام

مسرت دارم که با تقدیم برنامه جدید "تاریخ و سیاست" افغانستان دیروز، امروز و فردا باز هم در خدمت شما قرار دارم.

موضوع بحث امشب ما

عبارت است از "افغانستان امروز تحت سلطه طالبان."

در این مباحثه میکوشیم بالای موضوعات زیرین روشنی بیندازیم:

اول- اوضاع کشور؛

دوم- سیاستهای اجتماعی، فرهنگی، تعلیمی و اقتصادی طالبان در هفت ماه گذشته؛

سوم- شیوه حکومتداری و ارگانهای قدرت دولتی امارت اسلامی طالبان؛

چهارم- سوال مشروعیت ملی و بین المللی حاکمیت دور دوم طالبان؛ و

پنجم- آینده افغانستان زیر حاکمیت طالبان!

اول- اوضاع کشور

همه ما میدانیم که دولت جمهوری اسلامی افغانستان بعد از بیست سال اقتدار به تاریخ ۱۵ اگست سال ۲۰۲۱ سقوط کرد و تحریک طالبان افغانستان برای بار دوم دولت امارت اسلامی خود را برقرار کردند.

حالا این بر همه واضح است که برخلاف شایعات مخالفین دولت گذشته، و بخصوص منتقدین رئیس جمهور اشرف غنی، این سقوط نتیجه خیانت این شخص و یا آن مقام و تسلیمی پلان شده دولت به طالبان نبود. همچنان خلاف فتنه گریهای زلمی خلیل زاد، باقی ماندن اشرف غنی در ارگ عمر این دولت را حتی یکروز هم طولانی تر نمی کرد. به تائید بسم الله محمدی وزیر دفاع وقت هیچ امکان مقاومت هم در هیچ جایی حتی در پنجشیر میسر نبود.

علل سقوط جمهوری اسلامی

سقوط دولت جمهوری اسلامی نتیجه فروپاشی سیستماتیک نظام در نتیجه عوامل ذیل بود:

۱. امضای توافقنامه یکجانبه امریکا با طالبان بدون شرکت دولت جمهوری اسلامی در دوحه؛
۲. موجودیت تعهد امریکایی ها برای ایجاد دولت اسلامی جدید به رهبری طالبان در نتیجه این توافقنامه؛
۳. مشروعیت زدایی از ادامه دولت جمهوری اسلامی توسط امریکا؛
۴. ختم حمایت هوایی امریکا از اردوی افغانستان در طول یکسال بعد از امضای توافقنامه دوحه؛
۵. تقلیل قابل ملاحظه قابلیت رزمی اردوی افغانستان با خروج ۱۵ هزار قراردادی های ناتو که وظایف حمایت لوژستیکی اردو و بخصوص قوای هوایی را به عهده داشتند؛

۶. از میان رفتن انگیزه های سیاسی و اخلاقی برای مقاومت در میان افراد و فرماندهان اردو و چهره های سیاسی کشور؛

۷. انجام معاملات تسلیمی فرماندهان اردو و چهره های سیاسی جهادی کشور؛ و در نتیجه

۸. عدم علاقمندی طالبان به رسیدن صلح از طریق یک توافق سیاسی در مذاکرات بین الافغانی صلح دوحه.

اوضاع اقتصادی کشور

در هفت ماه گذشته اوضاع اقتصادی کشور به شدت و به سرعت رو به وخامت گذاشت. در حله اول تعداد کثیری از مردم از دهات، و مراکز ولسوالی ها از ترس خرابی امنیت و خطرات حملات انتقام جویانه به مراکز شهری ولایات هجوم آوردند.

با بسته شدن سرحدات، بسته شدن بانکها، عدم موجودیت پول نقد در بانکها، منجمد شدن ذخایر پولی د افغانستان بانک در بانکهای خارج و بخصوص امریکا، وضع تعزیرات در مقابل دولت امارت اسلامی توسط امریکا، منجمد شدن کمکهای ملیارد دالری شامل صندوق اعمار مجدد افغانستان توسط بانک جهانی، توقف صادرات و واردات کشور و در نتیجه تقلیل عواید گمرکی، مسدود شدن ادارات و دستگاه های تولیدی و خدماتی و جلوگیری از کار زنان در خارج از منزل، ماشین اقتصادی کشور از چرخش باز ماند.

بلند رفتن میزان انفلاسیون سبب افزایش قیمتها و بخصوص قیمتهای مواد ارتزاقی شده در مدت کوتاهی خطر فقر سراسری نیمی از مردم کشور را تهدید نمود .

بر اساس گزارش سازمان ملل، ۱۰ میلیون کودک در این کشور در خطر گرسنگی هستند. ۱۴ میلیون نفر دارای مشکلات جدی در زمینه امنیت غذایی هستند. این معادل یک سوم جمعیت افغانستان است.

در این شرایط که مردم در تلاش زنده ماندن و نجات خانواده های خود از خطر فقر قرار دارند، مسائل حقوق بشر، حقوق زنان، حقوق مدنی مردم، تعلیم و تربیه و نحوه حکومت و حکومتداری طالبان برای اکثریت مردم اهمیت درجه دوم پیدا کرده است.

در عین حال این طرز دید دولت امارت اسلامی طالبان که مشکلات اقتصادی و رفع مشکلات زندگی مردم وابسته به میثت الهی بوده و دولت امارت اسلامی در این مورد مسولیت ندارد نیز در امر بهبود اوضاع امیدوار کننده نبوده است .

دوم - سیاستهای اجتماعی، فرهنگی، تعلیمی و اقتصادی طالبان در هفت ماه گذشته:

عدم موجودیت خط مشی دولت امارت اسلامی

در طول بیست سال جنگ طالبان هیچ سندی، اعلامیه و مانیفستی از خط مشی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی خود منتشر نکردند. در طول هفت ماه بعد از ایجاد مجدد دولت امارت اسلامی باز هم طالبان هیچ سندی، اعلامیه و مانیفستی از خط مشی سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی خود منتشر نکرده اند.

ذبیح الله مجاهد سخنگوی طالبان اعلام کرد که تاکید بر (قانون شریعت) است. و هر آنچه که با این قانون مطابقت داشته باشد قابل پذیرش است. ذبیح الله مجاهد تکرار کرد که همه افغان ها باید "در چارچوب اسلام" زندگی کنند و گفت که حقوق زنان در افغانستان تنها "در چارچوب قوانین اسلامی" رعایت خواهد شد.

طالبان پس از تسخیر کابل، عفو عمومی برای کارمندان دولت را اعلام کردند و متعهد شدند، که امنیت ساکنان کابل را تضمین کنند. در حالی که نشانه ها در ظاهر به قصد آنها برای ایجاد یک حکومت فراگیر متشکل از افراد متعلق به اقوام و گروههای مذهبی و زبانی مختلف ادامه دارد، اما طالبان هیچگونه گروه سیاسی و حزب را به رسمیت نخواهند شناخت و اجازه فعالیت نخواهند داد. طالبان به تجرید کامل زنان از زندگی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی معتقد اند. یکی از رهبران طالبان در قندهار با شغف اظهار داشت که "امروز در تمام شهر قندهار بجز از چند گدا، هیچ زنی در سرکها دیده نشد". بر اساس صحبت های مولوی عبدالحق حماد در برنامه فرابخبر تلویزیون طلوع "اختلاط زن و مرد" جایز نیست به این اساس طالبان به اصل جدایی زنان از مردان (اپارتاید جنسیتی) معتقد اند. به گفته های این عالم این جدایی در مکاتب ثانوی، پوهنتونها و موسسات تعلیمات عالی، ادارات و سایر مراکز کار باید عملی شور و زنان و مردان در اوقات متفاوت در این مراکز به تحصیل و کار بپردازند.

با وجود فشار جامعه جهانی و تقاضای پیهم روشنفکران افغانستان، بجز از وعده های میان تهی، هیچ تغییری در روش طالبان در مقابل حقوق زنان وارد نشده است. از نظر طالبان اختلاط زن و مرد در جامعه جایز نیست به این اساس خطر جدی وجود دارد که اصل جدایی زنان از مردان یا به عبارتی دیگر اپارتاید جنسیتی در زیر حاکمیت طالبان در افغانستان به روش زندگی روزمره مبدل گردد.

طوری‌که در بالا آمد به گفته بعضی ملاهای طالبان، جدایی زنان و دختران از پسران و مردان در مکاتب ثانوی، پوهنتونها و موسسات تعلیمات عالی، ادارات و سایر مراکز کار باید عملی شود و زنان و مردان در اوقات متفاوت در این مراکز به تحصیل و کار بپردازند. این برداشت طالبان نه ریشه در احکام شریعت اسلامی دارد و نه با ارزشهای پشتونوالی سازگاری دارد.

در اسلام زنان آزاد اند در صفوف آخر مساجد یکجا با مردان نماز بخوانند. زنان در جنگهای زمان پیغمبر اسلام شرکت داشته اند. زنان همراه با شوهران خود و یا به تنهایی در مجالس به حضور پیغمبر حاضر شده اند.

در اصول پشتونوالی و در تعامل دهات پشتون نشین افغانستان زنان در جدایی کامل از مردان بسر نمی برند.

دست آوردهای هفت ماهه طالبان کدامها اند:

- کنار زدن قانون اساسی دولت جمهوری اسلامی؛
- انفاذ شریعت اسلامی مطابق تفسیر خود طالبان که عبارت است از تعبیر تحت اللفظی احکام قرآنی، سنتهای محمدی و احادیث نبوی؛
- ختم جنگ بعد از تسلیمی و اضمحلال اردو، امنیت ملی و پولیس ملی؛
- خانه نشین کردن زنان افغانستان به بهانه عدم کنترل کافی بر نیروهای خود؛
- محدود کردن حق تحصیل اناث؛
- محدود کردن حق کار اناث؛
- ممنوع کردن اناث از رفتن به حمام؛
- محدود کردن اناث از حق خارج شدن از منزل و مسافرت؛
- محدود کردن اناث از حق استفاده از تکسی و بسها؛
- وابسته و غلام ساختن اناث به مردان زیر عنوان محرم؛
- محدود کردن اناث از حق لباس پوشیدن مطابق دلخواه؛
- اجباری ساختن چادر و حجاب توسط اناث؛
- گرفتن حق تراشیدن ریش از مردان؛
- گرفتن حق نپوشیدن کلاه از مردان؛
- گرفتن حق تشکیل احزاب و سازمانهای سیاسی و اجتماعات توسط مردم؛

- سپردن تمام ادارهٔ ملکی و نظامی کشور به دست ملاها و طالبان؛
- سلب کردن آزادیهای مدنی، اجتماعی و فردی با گماشتن محتسبان امر به معروف و نهی از منکر؛

• سلب کردن مردم از حق لذت بردن از موسیقی و هنر های زیبا.

باوجودیکه لست بالا کامل نیست اما متأسفانه هنوز آغاز کار است حالا دوباره برگشته ایم به ۹۳ سال قبل به عصر زمامداری حبیب الله کلکانی مشهور به بچه سقاو .

هنوز بیش از شش ماه از حاکمیت طالبان نگذشته با گذشت زمان خطرآن موجود است که محدودیت های وضع شده بالای حقوق انسانی و مدنی مردم و بخصوص بالای اناث بیشتر و شدید تر گردد .

ذبیح الله مجاهد در یک مصاحبهٔ مطبوعاتی در اشاره به اینکه در سایر کشورهای اسلامی و بخصوص در مالیزیا و اندونیزیا به حقوق اساسی مردم و بخصوص حقوق زنان زیر شریعت اسلامی برخورد متفاوت صورت میگیرد پاسخ داد که "این کشورها برای انفاذ شریعت مانند طالبان ۴۰ سال جنگ نکرده اند. طالبان حاضر نیستند که بعد از ۴۰ سال جنگ باز هم مردم آزاد باشند که هرچه دلشان میخواهد انجام دهند."

هرگاه این جریان ادامه یابد افغانستان برای مردم به یک جهنم در روی زمین مبدل خواهد شد تا در عوض طالبان به وصال حور و غلمان در بهشت نایل گردند!

سوم- شیوهٔ حکومتداری و ارگانهای قدرت دولتی امارت اسلامی طالبان:

تجربهٔ هفت ماه گذشته تائید میکند که طالبان افراطی ترین گروه مذهبی در افغانستان و منطقه بوده روش حکومتداری آنها بر اساس تعبیر تحت اللفظی احکام شریعت اسلامی ، کاملاً مخالف ارزشهای مدنی و اجتماعی زندگی شهری در قرن بیست و یکم میباشد. در سالهای اخیر حتی در عربستان سعودی، که دولت آن مطابق احکام شرعی اداره میشود، تطبیق تحت اللفظی احکام شریعت را کنار گذاشته به ارزشهای مدنی و اجتماعی زندگی شهری در قرن بیست و یکم و قوانین مدنی رو آورده است.

هفت ماه از اشغال دولت افغانستان توسط گروه طالبان میگذرد اما تاکنون هیچ نشانه از هرم قدرت دولت طالبان در دست نیست. کدام شورای رهبری به ریاست امیر المومنین تاکنون اعلام نشده است. اما گاهگاهی فرامینی از سوی امیر المومنین در مورد بعضی مسایل و یا تقرر افراد منتشر میشود.

معلوم نیست که امیرالمومنین به تنهایی اعمال قدرت میکند و یا در این امر یک شورای رهبری او را کمک میکند.

بجز از تأسیس یک شورای وزراً که توسط وزرای سرپرست تحت ریاست مولوی محمد حسن آخوند رئیس الوزرای دولت امارت اسلامی اداره میشود، کدام شورای رهبری دیگری رسمیت نیافته است. ملا عبدالغنی برادر و مولوی عبدالسلام حنفی معاونین رئیس الوزراً تعیین شده اند.

در سطح بین المللی دو چهره بسیار فعال اند، اولی مولوی امیر خان متقی سرپرست وزارت خارجه است و دومی ذبیح الله مجاهد سخنگوی طالبان و معیین وزارت اطلاعات و فرهنگ میباشند. اما باید بخاطر داشت که اشغال کابل و ولایات شرقی توسط جنگجویان گروه حقانی صورت گرفت و ترکیب حکومت موقتی طالبان نشان داد که قدرت اصلی نیز به دست همین گروه بوده گروه مذاکره کننده طالبان در دوحه به نقشهای درجه دوم تنزیل یافته اند.

شش ماه گذشته نشان داد که قدرت اصلی در دست سراج الدین حقانی سرپرست وزارت داخله طالبان قرار دارد و رئیس الوزرای دولت امارت اسلامی صرف یک چهره سمبولیک میباشند.

از مولوی هبت الله امیرالمؤمنین طالبان هیچ خبری در دست نیست، نه کسی او را دیده است و نه در کدام مصاحبه، جلسه، یا مجلسی ظاهر شده است. رئیس دولت امارت اسلامی افغانستان در قرن بیست و یکم و عصر معلومات دستجمعی دیجیتال موبایل، توئیتر، فیسبوک، انستاگرام و غیره غایب است و مردم افغانستان در این عصر چهره، عکس، و یا ویدیوی رئیس دولت خود را در شش ماه ندیده اند و صدای مبارک او را نشنیده اند.

پایان قسمت اول